

Širom Srbije se konstantno dešavaju različiti ekološki incidenti i samo je pitanje vremena kada će se nešto ponovo zapaliti ili kada će neka reka promeniti boju. Očigledno je i to da nadležni organi zakazuju u svom radu, te ili ne obraćaju pažnju na ove probleme ili ih svesno u dogovoru sa privrednicima zanemaruju. Sve u svemu, u Srbiji koja teži da reši ove probleme, biće potrebno mnogo više zalaganja, naročito u sprovođenju regulative, što je u velikoj meri u nadležnosti institucija koje su za sada i dalje nedovoljno aktivne na tom polju.

Požar u blizini skladišta koje nema dozvolu za čuvanje amonijum-nitrata

Tokom noći 15. marta, u bivšoj fabrici za proizvodnju stakla u Pančevu, a koju sad za potrebe skladištenje veštačkog đubriva koristi firma Promist, došlo je do velikog požara. I dok se utvrđuju svi detalji ovog incidenta, ostaje nerazjašnjeno pitanje skladištenja veštačkog đubriva u ovom pogonu.

Posebnu pažnju javnosti ovaj pogon privukao je nakon eksplozije u Bejrutu zbog navoda da se ista vrsta otpada nalazi uskladištena i u Pančevu. Ipak, ispostavilo se da se u Pančevu nije nalazio porozni amonijum-nitrat, koji se koristi za proizvodnju eksploziva, već stabilisani amonijum-nitrat, koji se koristi kao đubrivo.

Međutim, ono što je problem već nekoliko godina, jeste rad ove firme. Iako je tražena dozvola od resornog ministarstva za skladištenje amonijum-nitrata, Promist je nije dobio. Inspekcija za zaštitu životne sredine pokrajinskog sekretarijata u prethodnom periodu pisala je i prijave s obzirom na to da se mineralno đubrivo ipak skladištilo u pogonu firme. I dok je požar u ovom slučaju brzo lokalizovan, ostaje upitno šta se dešava sa radom institucija. Razlog više za to je i nepostojanje informacija kod nadležnih o ishodima ovih prijava, kao i sumnje da postoji još skladišta amonijum-nitrata koja nemaju odgovarajuće dozvole. Da li su nadležni onda dovoljno istrajni u svom radu?

Požari na deponijama kao čest problem

Požari su česta pojava na deponijama. U unutrašnjosti deponija, odnosno na njihovim dubljim nivoima, često dolazi do mešanja zapaljivih gasova. U slučaju da dođe do mešanja tih gasova sa kiseonikom unutar deponije, dolazi do sagorevanja materija. Pritom, dužim taloženjem nastaju i metanski džepovi, koji mogu da izazovu požare ili eksplozije ozbiljnijih razmera. S obzirom na veoma loše stanje sa mnogim registrovanim deponijama u Srbiji, požari nisu retkost.

U Srbiji postoji 164 registrovane opštinske deponije, od čega oko 70% nema potrebne dozvole i procene uticaja na životnu sredinu. Dok oko 1/5 ukupnog otpada završi na preko 2000 registrovanih (zabeleženih) divljih deponija širom Srbije.

Javnosti je dobro poznat slučaj požara na deponiji u Vinči, a poslednji u nizu požara na deponijama desio se u Kovinu. Veliki požar koji je goreo nekoliko dana i pored apela nadležnima, stvarao je ozbiljne probleme građanima ove opštine. Kada je požar lokalizovan, iz Ministarstva zaštite životne sredine su odlučili da ovu deponiju zatvore te da se otpad ubuduće odvozi na deponiju u susedno Pančevo. Time se problem nije rešio, jer će deponija u Pančevu sada imati dodatno opterećenje prilivom novih količina otpada.

Pored problema sa požarima, prethodnih godina dešavale su se i situacije sa neadekvatnim tretiranjem opasnog otpada koji je uglavnom bivao zakopan u zemlju.

U blizini Obrenovca, Pančeva, Smedereva, Bele Crkve bilo je nepropisnog skladištenja ili odlaganja ovog otpada. Ono što posebno treba da nas zabrine jeste mogućnost da ima još takvih slučajeva koji nisu otkriveni. Poseban razlog za ovu sumnju su procesi razlaganja ovog otpada pod zemljom, koji vremenom kontaminira zemljište i podzemne vode, što u budućnosti može dovesti i do ozbiljnih zdravstvenih tegoba kod ljudi.

Jezera i reke - šta to njima pliva i zašto imaju boju?

Početak godine pojavile su se slike Potpečkog jezera prepunog otpada, što je, malo je reći, velika sramota. Nažalost, ovo jerealnost ne samo u Srbiji nego i na čitavom Zapadnom Balkanu. Iako je na desetine tona kubika otpada uklonjeno i transportovano u Regionalni centar Duboko, kod Užica, još se čeka na dugoročno rešenje. Naime, iako su održani sastanci predstavnika ministarstava Srbije, BiH i Crne Gore, čini se da će još vode proteći dok konkretni potezi budu načinjeni u cilju rešavanja ovog decenijskog problema.

Izvor: klima101.rs